

Antonin Truhlář. Na Kraljevih Vinohradih v Pragi je umrl vladni svetovavec Ant. Truhlář, tajnik III. oddelka češke akademije za znanstvo, književnost in umetnost, češki filolog in slovstveni zgodovinar. — Porodil se je 5. novembra 1849 v Lični pri Častolovicah. Gimnazijske študije je dovršil v Kraljevem Gradcu, vseučiliške na praški univerzi. Od l. 1874. je služboval na raznih čeških gimnazijah. L. 1901. je bil imenovan za ravnatelja akademične gimnazije v Pragi. Za svoje velike zasluge je postal l. 1890. redni član češke akademije. Truhlář je bil najboljši češki literarni zgodovinar; bil je pa tudi odličen klasiški filolog, kakor dokazujejo zlasti njegovi prevodi iz rimske književnosti. Proučeval je vire književnozgodovinske iz bibliografske in kritične stroke. Največ njegovih spisov se nahaja v „Ottovem Naučnem Slovníku“ in tudi v delu „Österreichisch-Ungarische Monarchie in Wort und Bild“.

○●●○

Dmitriev Mikola. Tragična smrt je zadela maloruskega pisatelja in voditelja Ukrajincev v Poltavi. Šel je na počitnice na deželo v vas Jaresko, kjer je že čez nekaj dni utonil v rečici Pslo, kamor je skočil, da bi rešil iz vode svojo služkinjo. Poltava je najbolj ukrajinska gubernija na Ruskem in središče ukrajinskega naroda. Dmitriev je bil po poklicu advokat, politični voditelj naroda in pisatelj. Ustanovil je drugi ukrajinski ali maloruski časnik na Ruskem, „Rodnij kraj“, katerega je pozneje vlada prepovedala. Tudi je zastopal navadno svoje rojake v političnih pravedah.

Dr. L. L.

Najnovejši slovanski narod. Najnovejši slovanski narod so Belorusi, potomci nekdanjega slovanskega plemena Krivičev, ki prebivajo po ruskih gubernijah: minski, vitebski, mohilevski, grodenski in deloma v vilenski guberniji v severozahodnem delu ruske države. Doslej so se v njihovem narečju izdajale narodne pesmi in drugo narodno blago,

njihov govor je bil za jezikoslovca samo predmet dialektoloških in lingvističnih študij. Zdaj hočejo pa tudi oni ustanoviti slovstvo v svojem jeziku. Začel je izhajati prvi beloruski časnik „Naša njiva“, ki izhaja v dveh izdajah, z latinškimi in cirilskimi črkami, enkrat na teden v Vilni na osmih straneh osmerke. „Našo njivo“ bi najlažje primerjal z našimi starimi Bleiweisovimi „Novicami“. Pisana je jako poljudno za preprosto kmečko ljudstvo, prinaša večinoma članke za kmete, vmes pa tudi politične novice, pesmi, povesti itd. Duh je opozicijski, agraren, toda ne revolucionaren. Želimo ji mnogo uspeha med tem najsiromašnejšim in najbolj zapuščenim osem milijonskim slovanskim narodom. Dr. L. L.

○●●○

Naše slike.

H. Smrekar je v svoji „Pravljici“ udaril na naivno struno narodne poezije. Ta kronana kača je zakleta kraljčica, ki čaka, da jo odrešilna beseda oprosti od zlobnega čara.

Jurij pl. Slatkonja, rojen Slovenec in dunajski nadškof, znamenit glasbenik, o katerem je „Dom in Svet“ že obširno pisal, je pokopan v stolni cerkvi sv. Štefana. Grob mu zakriva kamenita plošča, v kateri je vsekana njegova podoba, ki jo podajemo na str. 27.

Črna gora in Srbija sta razburjeni zaradi aneksije Bosne in Hercegovine, ves srbski element burno ugovarja. Na str. 44. vidijo čitatelji Bar (Antivari), ki je pravo črnogorsko pristanišče, kajti v slučaju vojske bi bil Kotor seveda Črnogorcem zaprt. Po izjavi ruskega ministra zunanjih zadev, Izvolškega, pa ni dvoma, da je vojna nevarnost na Balkanu za sedaj odvrnjena.

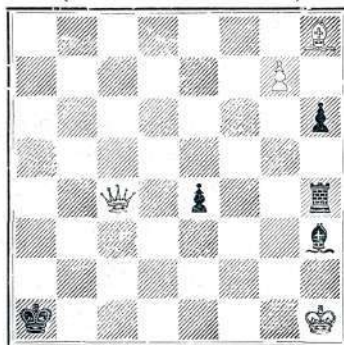
Turčija je srečno spravila skupaj svoj parlament. Perzija pa je vsa v revoluciji. Nasilstvu perzijskega šaha proti parlamentu je sledila vstaja, ki utegne pregnati šaha iz njegove lične palače (str. 46).

Š a h.

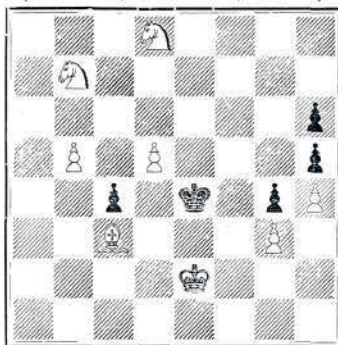
Prيره A. Uršič.

Naloga 366. K. Z. Kubbel.
(Narodni Politika 1908.)

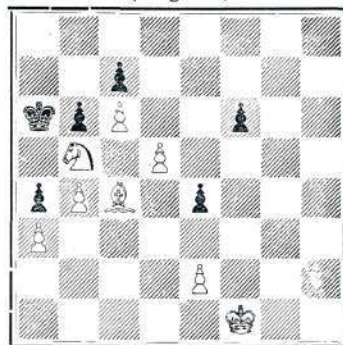
Samomat v drugi potezi.

Naloga 367. Original.
(Fr. Pulec, Boškovice, Češko.)

Mat v tretji potezi.

Naloga 368. A. Uršič.
(Original.)

Mat v peti potezi.

